

ХЕРСОНСЬКА
ОБЛАСНА
БІБЛІОТЕКА
для ЮНАЦТВА
ім. Б.ЛАВРЕНЬОВА

На замітку методисту

Інформдайджест

Вип.11

Управління культури обласної державної адміністрації
Обласна бібліотека для юнацтва ім. Б.Лавреньова
Науково-методичний відділ

На замітку методисту

Інформдайджест

Вип.11

**Херсон
2016**

На замітку методисту: інформдайджест / укл. Козаченко О.О.; Херсон. обл. б-ка для юнацтва ім. Б.Лавреньова. – Херсон : [Б.в.], 2016. – Вип.11. – 23 с.

Одинадцятий випуск інформдайджесту «На замітку методисту» розкриває актуальну зараз тему європейської інтеграції України та роль бібліотек в інформуванні громади стосовно цього питання. Для бібліотекарів будуть корисними статті, що представляють досвід бібліотек України щодо популяризації інформації про ЄС, цікаві проекти кращих європейських країн та результати Всеукраїнського анкетування «Україна в ЄС: переваги та недоліки». В розділі «Увага! Інновація!» ви знайдете інноваційну ідею «Літературний дворик» як засіб просування інформації про країни Європи.

Інформдайджест адресований бібліотечним фахівцям, які опікуються питаннями європейської інтеграції України.

Електронна версія інформдайджесту «На замітку методисту» розміщена на сайті ХОБЮ ім. Б.Лавреньова.

Укладачі

Тарадименко І.І.
Козаченко О.О.

Офіційно

Офіційні документи щодо європейської інтеграції

Угода про Асоціацію між ЄС та Україною : Короткий посібник з Угоди про Асоціацію [Електронний ресурс] / [Представництво ЄС в Україні]. – [Київ, 2015]. – Режим доступу: http://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/association_agreement/guide.pdf.

Закон України від 21.09.2011 №3764-VI «Про ратифікацію Протоколу до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами про Рамкову угоду між Україною та Європейським Співтовариством про загальні принципи участі України в програмах Співтовариства»

Закон України від 06.03.2008 №137-VI «Про ратифікацію Угоди між Європейським Союзом і Україною про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулюванням криз»

Закон України від 15.01.2008 №117-VI «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз»

Указ Президента України від 19.12.2007 №1236/2007 «Про заходи щодо активізації євроінтеграційного прикордонного співробітництва»

Постанова Верховної Ради України від 27.06.2007 №1242-V «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про інтенсифікацію співробітництва України з Європейським Союзом у рамках євро регіонів та перспективи транскордонного співробітництва»

Закон України від 18.03.2004 №1629-IV «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу»

Концепція Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки»: постанова Кабінету Міністрів України, № 594 від 02.08.2008

Зарубіжний досвід

Нові концепції – нові бібліотеки: досвід європейських країн

Міська бібліотека м.Кельн, Німеччина

Stadtbibliothek Köln (Міська бібліотека м.Кельн) приймає більше 2 мільйонів користувачів, і є однією з найбільш відвідуваних культурних установ міста. Бібліотека пропонує широкий спектр послуг для різних вікових категорій і є некомерційним, загальнодоступним місцем. У 2015 році Міська бібліотека м.Кельн отримала звання Бібліотека року від Німецької бібліотечної асоціації.

У міській бібліотеці міста Кельн користувачі можуть ознайомитись з роботою 3D-принтера і самому виготовити якусь дрібничку, протестувати окуляри віртуальної реальності, попрацювати зі звучанням у студії звукозапису, навчитись програмувати разом із роботом Finch, перевести відеозаписи з формату VHS у сучасний цифровий формат, на спеціальному пристрої вирізати фігури з паперу за заданим контуром тощо. Ідея полягає у тому, що бібліотека може знайомити користувачів з новітньою технікою, корисними сервісами і програмами. А ще бібліотека видає на абонемент електронні книги і GPS-пристрої. Щоб бути цікавою, треба дивувати і бути на крок попереду.

Це все умовно називається Makerspace, тобто простір для креативу. Співробітники бібліотеки можуть трохи пояснити як працювати з пристроями, адже мета креативної зони – надати можливість відвідувачам самостійно опанувати певні сервіси. Тут на допомогу приходять навчання різним технічним «примочкам», типу використання 3D-принтера, основ аудіотехнологій, 3D-графіки, рок-гітара для початківців тощо. Викладачами на таких курсах в основному є «молоді експерти», які отримують невеликий гонорар.

Цікавим бібліотечним проектом є Minibib. За цим проектом обладнано дві нестандартні бібліотеки у Кельні – у Міському парку та біля водонапірної башти. Ідея створення такої бібліотеки належить громаді. Будь-хто (без читацького квитка, посвідчення тощо) може взяти книжку та має повернути протягом 2-х тижнів у Minibib або у іншу міську бібліотеку. Працівник бібліотеки нотує кількість взятих та повернутих книжок. А література тут - не застарілий паперовий непотріб, а хороші якісні видання, в основному, для дітей та швидкого читання – детективи, романи тощо. Відсоток повернення складає 70-80%.

Серед цікавих проектів, які реалізуються у бібліотеці, є спільні читання батьків і дітей, сприяння читанню за партнерськими програмами - клуб «Leseart», розмальовки для зовсім маленьких Papalarar, семінари для батьків про важливість читання і можливості залучення дитини до книги тощо. Також цікавими є театр-книги, де історію розповідають самі читачі за допомогою спеціальної книги-театру.

Публічна бібліотека м.Орхус, Dokk1, Данія

Бібліотека Dokk1 є частиною проекту Урбаністичного медіапростору міста Орхус. Розташована бібліотека у порту коло води, від цього і назва Dokk1. Велике модернове приміщення у 18 тис. кв.м. має простір для творчості та експериментів. Самі користувачі брали безпосередню участь у проектуванні бібліотеки, тестуванні, працювали над назвою та візуальною ідентифікацією.

Бібліотека умовно поділена на зони-простори: навчання, натхнення, зустрічі, перформансу. Це сучасна бібліотека з відкритим Urban-простором і великою кількістю вільного простору для експериментів, повністю орієнтована на потреби користувачів. Бібліотека з місця для книг перетворилася на місце для людини.

Бібліотека Калліо, Гельсінки, Фінляндія

Міська бібліотека в районі Калліо налічує понад 100-річну історію.

Бібліотекарі роблять все, щоб бібліотека відповідала потребам відвідувачів. Проводять опитування: денний feedback (зворотний зв'язок) (прийди і за чашкою кави скажи, що не так у бібліотеці), «Запость свою бібліотеку» (кольоровими стіками відміть переваги та недоліки в організації бібліотеки), дослідження (побудь бібліотечним ревізором) та оціночні семінари (ранжування по пріоритетах того, що подобається і що дратує). Основний меседж до читача: «Не бійся висловити свою думку, адже бібліотечні працівники хочуть і готові чути критику».

DOK Delft, м. Делфт, Нідерланди

DOK Delft є публічною бібліотекою і має дві філії. У 2007 році було відкрито нове головне приміщення, яке стало популярним місцем для відвідувачів з усього світу.

Приміщення бібліотеки повністю зі скла, прозоре, справді відкрите для відвідувачів. В дизайні використані теплі та яскраві кольори аби відвідувачам було затишно.

Бібліотека дозволяє не лише дивитись і читати, вона надає можливість для різнопланової активності: досліджувати, працювати, говорити, їсти, пити. Почувати себе як вдома.

DOK реалізує різноманітні проекти і програми, спеціальний підрозділ DOK Lab розробляє інноваційні цифрові рішення для бібліотек і музеїв. У найближчі роки бібліотека м.Делфт планує зосередитися на програмах для найменших читачів, на співпрацю з батьками і спільного створення сприятливого середовища для розвитку навичок, необхідних у двадцять першому столітті.

Центр наукової комунікації та інформації бібліотеки Вільнюського університету, Литва

Вільнюський університет має одну з найбільших та найстаріших бібліотек країни саме у центрі міста, яка є беззаперечною перлиною історії Вільнюса і веде свій початок ще з кінця XVI століття. Центр наукової комунікації та інформації бібліотеки Вільнюського університету функціонує з 2013 року у мікрорайоні Саулетикіс.

Бібліотека Вільнюського університету ззовні нагадує єгипетські піраміди. Побудована на околиці міста, де знаходяться студентські гуртожитки, для зручності навчання студентів.

Бібліотека університету працює у режимі 24/7 і вночі тут дуже багатолюдно, хоча і вдень там сила-силенна студентів, які працюють за ПК, або обговорюють спільні проекти, читають книги. У бібліотеці є кімнати, де студент може відгородитися від інших відвідувачів, а також стільці, які нагадують своєю формою кокон. До послуг студентів у бібліотеці діє кафе, є дитяча кімната. Бібліотека має найсучаснішу систему автоматизації, присторої для самообслуговування та повернення книг.

Публічна бібліотека Адама Міцкевича у Вільнюсі, Литва

У центрі Вільнюса розташоване головне приміщення Публічної бібліотеки Адама Міцкевича і поруч її структурний підрозділ – дитяча бібліотека.

Це надзвичайно затишна бібліотека, до якої приємно приводити дітей. Приміщення складається з реконструйованого старого приміщення та нової прибудови.

Дитяча бібліотека відрізняється високим рівнем автоматизації. Стелажі з книжками зроблені у формі літературного лабіринту з підсвіткою-розміткою на підлозі. Діти створюють власні рейтинги найцікавіших книг та діляться з друзями-відвідувачами бібліотеки. На дитячій галявинці є чимало іграшок, зокрема удав, який вчить зав'язувати шнурки.

Ще один філіал Публічної бібліотеки Адама Міцкевича – єврейська бібліотека. Ініціатором та першим меценатом бібліотеки став американець Mr. Wuman Brent, який передав міській бібліотеці колекцію понад 5 тис. цінних видань та компакт-дисків єврейських авторів та книг про іудаїзм авторів неєврейського походження. Так і зародилась бібліотека, чиї фонди поповнюються виключно виданнями-дарами з усіх куточків світу. Зараз ця бібліотека є громадським центром для різноманітних культурних заходів.

Міська бібліотека Клайпеди, Литва

Ошатне, сучасне, просторе приміщення. Бібліотека є місцем для громади всіх вікових категорій, тому є окремо дитячі, юнацькі відділи, виставкові зали, зал періодики, краєзнавчий відділ. Незвичним є наявність невеликих кухонь у кожному відділі та тренажерна зала для співробітників.

Літній майданчик для користувачів робить бібліотеку ще привабливішою. Вона створена за проектом «Зелена бібліотека».

У бібліотеці є три зали для святкових заходів, конференцій та семінарів, в одній з яких є галерея однієї картини. А от молодь надзвичайно полюбить чарівне приміщення під дахом бібліотеки, яке оформлене у морському стилі. Відвідувачі потрапляють наче на борт справжнього корабля. Тут і якір, і колекція предметів судноплавства, дерев'яні балки, східці.

Публічна бібліотека, Утен, Литва

Бібліотеку було визнано взірцевою моделлю бібліотеки для східних та центральних регіонів Європи. Бібліотека виглядає як сучасний торговий центр. В цій модернізованій бібліотеці можна взяти книги, диски, скористатись мережею. Тут є конференц-зал, дитячий відділ з майданчиком для читання книг угорос. Бібліотека має сучасні та яскраві меблі та елементи декору.

Це одна з перших бібліотек Литви, яка, володіючи сучасною технікою, ініціювала комп'ютерні курси для мешканців міста. Усі послуги в бібліотеці – користування Інтернетом, книжками, відео- й аудіоматеріалами – є безкоштовними, а членська картка необхідна лише для того, щоб брати книги додому.

Бібліотеки Чехії

В Чехії на 10 млн. населення – близько 6 тис. бібліотек.

У Чехії бібліотеки виконують такі основні функції: надають усну та письмову, фактографічну та бібліографічну інформацію, забезпечують доступ до власних фондів інформаційних ресурсів та до фондів інших бібліотек через МБА, надають безплатний доступ до мережі Інтернет. Тому в цій країні немає жодної бібліотеки без комп'ютерів та Інтернету.

Чеські бібліотеки за стандартом ІФЛА щорічно оновлюють фонд на 10%, щоб не перетворитися на архіви чи музейні фонди.

Професія бібліотекар у Чехії є престижною і на цій посаді працюють високоосвічені фахівці.

Майже усі бібліотеки, навіть маленькі сільські мають власні он-лайн каталоги, через які 24/7 можна зарезервувати потрібну книгу, отримати доступ до оцифрованих книг інших бібліотек.

Чехи мають високу культуру читання. 80% населення – читаюче. Кожні три роки Інститут чеської літератури АН ЧР за фінансової допомоги Міністерства культури та у співпраці з Національною бібліотекою проводить дослідження як читають чехи.

Баварська державна бібліотека, Мюнхен, Німеччина

Навесні цього року стала першою німецькою бібліотекою, яка запустила навігаційний додаток для смартфонів своїх користувачів, яке називається «BSB Navigator».

У самій бібліотеці встановлені 250 маячків для здійснення цього проекту. У додатку є мапа, яка містить понад 70 важливих місць бібліотечної будівлі з відповідною інформацією. Користувач може вибрати цікаве для нього місце за допомогою функції пошуку або обрати зі списку, а додаток покаже йому найпряміший шлях.

Іншими компонентами програми є два екскурсійних тури - «General Tour» (загальний тур) і «Tourist Tour» (туристичний тур), які допомагають відвідувачам пройти за встановленим маршрутом через бібліотеку, зупиняючись у важливих і цікавих місцях.

Крім того, власники смартфонів, в яких ввімкнено режим «Виявлення» (Bluetooth), можуть отримувати текстові повідомлення, коли вони наближаються до цікавого об'єкту або місця.

Додаток працює повністю в автономному режимі.

Європейська хвиля в українських бібліотеках

Досвід бібліотек України щодо популяризації інформації про ЄС та євроінтеграцію

Україна налаштована підтримувати й культивувати культурні пріоритети Європейської співдружності. Тому відзначення Дня Європи в Україні – це важливий крок у зміцненні самоідентифікації України як європейської держави. Щоб долучитися до святкування, а також донести до молоді зміст євроінтеграції, забезпечити усвідомлену стійку підтримку членства України в ЄС, Закарпатською обласною бібліотекою для дітей та юнацтва було організовано та проведено години інформування «Україна – ЄС: спільне майбутнє», «Що я знаю про Європейський Союз», віртуальну подорож «Бібліотеки Європи», експрес-опитування «Україна – Європейський Союз».

Орієнтація бібліотек на туристичні пріоритети останнім часом набуває великого значення, бо вона дозволяє вирішити декілька важливих завдань: виконувати навчально-просвітницьку, виховну, національно-патріотичну функцію; забезпечити дозвіллі та рекреаційні потреби користувачів; сприяти розвитку туристичного потенціалу і залученню інвестицій у розвиток регіону тощо. З цією метою в 2012 р. розпочала свою діяльність туристично-краєзнавча агенція «Мандруємо разом», а в 2015 р. створено краєзнавчий блог «Мандруймо разом Срібною Землею» (<http://zodubmandry.blogspot.com/>).

У рамках діяльності агенції відбулися захоплюючі заходи з циклу «Подорожуємо Європою». Особливо підліткам сподобалась загадкова медіаінформина про таємничі місця Румунії «У гості до графа Дракули», медіатур в Угорщину «Подорож у ритмі чардашу», фрірайд-похід «У полоні засніжених Альп», віртуальна мандрівка «Кожна країна має своє Різдво», тренінг «Чи зможеш ти бути туристичним агентом?», що включав в себе вікторину «Чи знаєш ти країни Європи?», тест «Менеджер – професія відповідальна» та завдання «Загублений турист», що вимагало знання англійської та словацької мов.

2016 р. оголошено Роком англійської мови в Україні. Бібліотека долучилася до популяризації вивчення та сприяння підвищенню рівня володіння англійською мовою серед підростаючого покоління. У відділі обслуговування юнацтва відбулися дві зустрічі учнів Ужгородської спеціалізованої ЗОШ-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів з Оксаною Панько – членом Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва в рамках літературного калейдоскопу «Англія. Класика мовою оригіналу». Юнаки та дівчата обмінювалися думками про переваги читання художніх творів мовою оригіналу, проводили літературознавчі порівняння англійських текстів та українських перекладів. У бібліотеці були розгорнуті книжкова виставка-репетитор «Уроки місис Англіс» та виставка-пропозиція «English – вивчай, спілкуйся».

*****

З огляду на євроінтеграційний стратегічний курс України, в Житомирській обласній бібліотеці для юнацтва постійно проводяться різноманітні масові заходи: ділові обговорення, круглі столи, інформаційні репортажі, інформаційні години, експрес-огляди, уроки державності з питань історичного розвитку та сучасності, літературних та творчих надбань, збереження культурної спадщини країн та народів Європи, а також висвітлення сутності та ролі Європейського Союзу в сучасному світі.

Усім відома аксіома: молодь – обличчя будь-якої країни. Виходячи з того, як живе молодь, чим вона живе (у духовному й матеріальному сенсі), яке ставлення до неї з боку держави (підтримка, допомога, перспективи), можна оцінювати ту або іншу країну.

Так, для студентів Житомирського будівельного коледжу було проведено ділове коло «Почувайся європейцем не тільки географічно» за участі викладача, аспіранта кафедри Європейської інтеграції Національної академії державного управління при Президенті України Т. Паламарчук. Під час заходу обговорювалися:

- європейські цінності та традиції;
- популяризація загально європейського культурного надбання;
- думки молоді щодо євроінтеграційного курсу України;
- залучення молоді до діяльності, пов'язаної з інтеграцією України до ЄС.

У рамках Європейського тижня місцевої демократії в бібліотеці був проведений інформаційний урок «Місцева демократія очима молоді», під час якого юнаки та дівчата активно обговорювали питання

функціонування органів місцевого самоврядування, впровадження європейських стандартів та правової бази місцевого і регіонального розвитку, роль Ради Європи розвитку місцевої демократії. На завершення працівники Житомирської ОБЮ представили бібліотечну виставку «Євроінтеграція України: реалії, необхідність, перспективи».

Урок підсилює розуміння того, що «місцевий» та «європейський» підходи до здійснення самоврядування не протистоять один одному, а взаємно один одного доповнюють. Місцева демократія є загальною європейською цінністю та повинна спиратися на кращі досягнення й практики в галузі управління.

Для успішного вирішення проблем, пов'язаних з вихованням молоді, потрібний комплексний підхід до роботи, співпраця зацікавлених організацій, що опікуються молоддю. З цією метою в бібліотеці був запроваджений проект «Книжковий часопростір». Цей проект спрямований на пошук сучасних ефективних форм роботи з юнацтвом і включає різноманітні комплексні програми: «Дозвілля з книгою»; «Час читати»; «Читаюча молодь – щасливе майбутнє»; «Турбота має адресу». Реалізація проекту «Книжковий часопростір» передбачала багато різноманітних заходів і на євроінтеграційну тематику. Це інформаційні репортажі: «Європейські орієнтири України», «Євроінтеграційні прагнення України», «Курс на євроінтеграцію»; експрес-огляди «В єдиній європейській державі», «Основні віхи в історії Європейської інтеграції», «Сучасна модель відносин між Україною та ЄС»; інформаційні години «Усі ми – невід'ємна частина Європи», «Європейська інтеграція: український аспект» тощо.

*****

У центрі уваги Волинської обласної бібліотеки для юнацтва – відзначення Дня Європи, популяризація творчості європейських письменників, перевага та цінностей країн Європейського Союзу, вивчення англійської мови. На початку 2016 р. бібліотека стала переможницею проекту УБА «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках» за підтримки Європейського Союзу (програма «Еразмус +»), і в травні у її приміщенні було відкрито Пункт європейської інформації «Є», що сприятиме обміну інформацією та налагодженню співпраці з освітніми закладами, громадськими організаціями, іноземними представництвами та організаціями і обласного центру.

До Дня Європи-2016 у Пункті європейської інформації вже пройшли відеокруїз «Столицями Європи» (у рамках програми «Дружній бібліотечний простір»), зустріч з представниками національних меншин Луцька «Всім вистачає волинського сонця» (у рамках проекту «Історичні фрески»), бібліомандрівка «Обертаючи глобус», прес-діалог «Що європейці думають про Україну?».

*****

Обрання нашою державою головним зовнішньополітичним пріоритетом європейської інтеграції, та приєднання до єдиного європейського освітянського простору – Болонського процесу вплинуло на зростання у молоді інтересу до країн Європи.

На сьогодні важко сказати, з чого почалася популяризація Кіровоградською обласною бібліотекою для юнацтва євроінтеграції серед молоді – з книжкової виставки, масового заходу, соціологічного дослідження чи спілкування з користувачами. Але вже традиційним стало проведення в бібліотеці Дня Європи, днів європейської культури, оформлення бібліотечних виставок з циклу «Знайомтесь: література Європи» тощо.

У рамках діяльності пункту європейської інформації для учнівської молоді проведено урок-подорож «Відкриваємо Європу», віртуальну екскурсію «Франція – світовий лідер туризму» для студентів машинобудівного коледжу та віртуальну подорож «Wellcome to England».

День Європи у Кіровограді (нині - Кропивницький) відзначається досить масштабно. До цього дня Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва організувала промоакцію «Бібліостоп Європою», яку за підтримки управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської облдержадміністрації було проведено на вулиці Дворцовій, біля приміщення бібліотеки, у рамках бібліопроекту «Креативна середа» та проекту «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках» у вечірній час (з 17.00 до 19.30). Партнерами акції виступили: Кіровоградський обласний центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», магазини «Канцлер», «Велокрут» та Кіровоградська обласна молодіжна громадська організація «Пробудження – Україна».

Акція мала назву «Бібліостоп Європою», тому що передбачала зупинки-локації «Книжковий майданчик», «Містечко європейських розваг», «Майстерня євротворчості» і «Гостьовий майданчик».

Весело та людно було на зупинці «Містечко європейських розваг», де усі бажаючі брали участь у вікторині-європазлах «Що я знаю про Європу?», євроквесті, перевіряли свої здібності у дартс-змаганнях Кіровоградського обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та в чемпіонаті з твістеру. Захоплення молоді викликала виставка-презентація велосипедів від магазину «Велокрут», який показав широкій публіці євровелосипед та провів змагання з майстерності володіння цим популярним у Європі видом транспорту.

Бажаючих взяти участь у євроквесті набралася аж на чотири команди. Завдання виконували як на вулиці – у різних локаціях промоакції «Бібліостоп Європою», так і у відділах бібліотеки. За допомогою книжкових виставок: «Читай, слухай, дізнавайся про Європу», «Читаємо мовами оригіналу», «Юридичний компас для молоді», інформаційних стендів, що були розміщені в усіх локаціях, команди

«Знавці Європи» та «Євроерудити» успішно розгадали речення: «Європа – це досвід багатьох поколінь» та «Греція – держава на півдні Балканського півострова».

На зупинці «Майстерня євротворчості» кипіла робота, адже бажаних щось виготовити власними руками не бракувало. Тут діяли майстер-класи: зі створення магнітів з євросимволікою, з арт-розпису «у європейському стилі», з енкаустики, з виготовлення фенічок у кольорах українського прапора.

«Гостьовий майданчик» привертав увагу не тільки учасників промоакції «Бібліостоп Європою», але й усіх перехожих. Адже тут відбулися виступи відомих у місті молодих музикантів та виконавців.

На «Гостьовому майданчику» презентували свою роботу учасниці євроклубу «Астра» Кіровоградського облкомплесу (гімназія-інтернат – школа мистецтв), які виконали авторські: пісню «Україна – це Європа» та вірша «Я – українець. Я – європейець».

Драйву молодіжному заходу додав флешмоб «Танцюємо разом» від тренера зі степ-аеробіки, стретчинга з елементами йоги та зумбі. Понад два десятка юнаків та дівчат вправно виконували елементи різних спортивних танців, викликаючи бажання танцювати в усіх присутніх – від наймолодших до людей поважного віку.

Корисні ресурси щодо євроінтеграції

Українська бібліотечна асоціація (УБА), розуміючи потребу інформування всіх членів суспільства з питань європейської інтеграції України, з 2015 р. реалізує проект «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках» за підтримки програми ЄС «Еразмус+ (Жан Моне)». Проект передбачає сприяння активізації роботи бібліотек з інформування населення про ЄС та європейський вибір України шляхом створення пунктів європейської інформації для надання інформаційно-просвітницьких послуг мешканцям місцевих громад районних центрів, невеликих міст і селищ України.

Пропонуємо вашій увазі орієнтовний список вибраних джерел європейської інформації та інформації про євроінтеграцію України, які допоможуть бібліотекарям в організації інформаційного та бібліотечного обслуговування користувачів. Почнемо його з ресурсів, які пропонують безпосередньо ЄС.

Список основних установ ЄС та їхні веб-адреси

Назви зазначені українською, в дужках – англійською мовою для полегшення пошуку інформації, а також подана коротка анотація сайту.

Європейський Союз (European Union)

http://europa.eu/index_en.htm

Загальна інформація про ЄС; корисними для бібліотекарів будуть розділи, призначені для дітей і вчителів.

Рада Європейського Союзу (The Council of the European Union)

<http://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/>

Вся інформація про Раду ЄС; актуальна інформація про головування та теми засідань.

Європейський парламент (The European Parliament)

<http://www.europarl.europa.eu/portal/en>

Актуальна інформація про склад, комітети та діяльність Європейського парламенту, що обирається громадянами-членами ЄС; корисними для бібліотекарів може бути розділ відео та можливість підписатися на новини.

Рада Європи (The European Council)

<http://www.consilium.europa.eu/en/european-council/>

Інформація про Раду Європи; цікавими для користувачів бібліотек будуть політика, теми і процедури засідань, прийняті рішення і документи.

Європейська комісія (The European Commission)

http://ec.europa.eu/index_en.htm

Європейська комісія є виконавчим органом ЄС; корисними для бібліотекарів є відомості про діяльність інформаційних пунктів і можливості отримати консультації та інформаційні послуги.

Європейська служба зовнішньополітичної діяльності

<http://eeas.europa.eu/>

Служба відповідає за зовнішню політику і політику безпеки ЄС; для бібліотекарів цінними є ресурси розділу «ЄС і громадяни» та дискусійна сторінка.

Суд Європейського Союзу (The Court of Justice of the European Union)

http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/

Дієвий інформаційний ресурс про дотримання права при тлумаченні застосування договорів у межах ЄС; корисними є бібліотека повних текстів документів та пошукова база судових справ, що розглядаються, а також публікацій та мультимедійних ресурсів.

Європейський центральний банк (The European Central Bank)

<http://www.ecb.europa.eu/ecb/html/index.en.html>

Банк відповідає за грошову політику та валютні операції в ЄС; для бібліотекарів корисним є розділ «Дослідження і публікації».

Суд аудиторів (The European Court of Auditors)

<http://www.eca.europa.eu/en/Pages/ecadefault.aspx>

Суд аудиторів є «охоронцем» фінансів ЄС; радимо звернути увагу на поточну інформацію щодо порядків та процедур фінансової діяльності у межах ЄС, а також публікації аналітичного змісту.

Європейський комітет з економічних і соціальних питань (The European Economic and Social Committee)

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.home>

Комітет відповідальний за суспільну думку з економічних та соціальних питань; для бібліотекарів корисними будуть документи, інформація про події та з актуальних тем, а також розділ «Візьми участь!» з анонсами заходів, акцій, проектів, вакансій і стажувань.

Комітет регіонів (The Committee of the Regions)

<http://cor.europa.eu/en/Pages/home.aspx>

Комітет регіонів опікується питаннями регіональної політики, навколишнього середовища та освіти на регіональному і місцевому рівнях; рекомендуємо використовувати інформацію з розділу «Європа у моєму регіоні».

Європейський Інвестиційний Банк (The European Investment Bank)

<http://www.eib.europa.eu/?lang=en>

Європейський Інвестиційний Банк фінансує державні та приватні довгострокові інвестиції.

Європейський омбудсмен (The European Ombudsman)

<http://www.ombudsman.europa.eu/home/en/default.htm>

Європейський омбудсмен провадить слідство за скаргами щодо неправомірних дій в роботі адміністрацій та інституцій ЄС; для користувачів бібліотек корисно дізнаватися про стратегію і етику діяльності захисних структур в ЄС.

Офіс офіційних публікацій ЄС (The Publications Office of the European Union)

<http://publications.europa.eu/en/home>

Містить новини, інформацію про установи, публікації про політику ЄС у різних сферах; для користувачів та ІТ фахівців радимо звернути увагу також на розділ з програмними додатками «EU apps».

Представництво Європейського Союзу в Україні (Delegation of the European Union to Ukraine)

http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm

Представництво ЄС в Україні має статус дипломатичної місії та офіційно представляє ЄС в нашій країні. Воно сприяє політичним та економічним зв'язкам між Україною та ЄС шляхом підтримання ефективного діалогу з урядовими установами та підвищення поінформованості про ЄС, його установи та програми; відстежує впровадження Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС; інформує громадськість щодо розвитку ЄС, роз'яснює окремі аспекти політики ЄС; бере участь у впровадженні програм зовнішньої допомоги ЄС.

Сайти органів державної влади в Україні, де можна шукати інформацію про ЄС та євроінтеграцію

Урядовий портал

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246396130&cat_id=223223535

Міститься Урядовий офіс з питань ЄС, тексти офіційних документів, відображаються процеси наближення законодавства України до права ЄС, візового діалогу, зони вільної торгівлі, східного партнерства, співробітництва з Радою Європи.

Комітет з питань Європейської інтеграції Верховної ради України

<http://comeuroint.rada.gov.ua/>

Тут ви знайдете інформацію з питань, що перебувають у віданні комітету: участь України в міжнародних інтеграційних процесах з ЄС; оцінка відповідності законопроектів міжнародно-правовим зобов'язанням України; забезпечення міжпарламентських зв'язків Україна-ЄС, координація програм технічної допомоги та спеціальних навчальних програм; надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України з ЄС та його державами-членами (ратифікація, приєднання до міжнародного договору, прийняття тексту міжнародного договору), денонсація зазначених міжнародних договорів України; питання транскордонного та міжрегіонального співробітництва.

Ресурси від науково-дослідних установ, інститутів громадянського суспільства та медіа

Бібліотекарі мають допомагати користувачам використовувати знання про ЄС як інструмент для розв'язання життєвих проблем; генерувати нові ідеї щодо шляхів євроінтеграції на рівні своїх громад, приймати нестандартні рішення й нести за них відповідальність; цілеспрямовано використовувати свій потенціал як для самореалізації у професійному й особистісному плані, так і в інтересах суспільства, держави; бути здатним до вибору із численних альтернатив, що пропонує сучасне життя. Найкраще цьому сприяє інформація з різнобічних сайтів, як то сайти громадських організацій, об'єднань і рухів, фондів і програм, медійні сайти тощо. Бібліотекарі, переглядаючи

ресурси і здійснюючи навігацію, мають складати веббібліографію найбільш цікавих сайтів і використовувати їх у своїй роботі. Радимо до цього залучати користувачів бібліотеки, особливо молодь. Для прикладу наводимо перелік ресурсів, що заслуговують на увагу і можуть бути використані як відправні точки пошуку необхідної інформації.

Аррата : український національний портал

http://www.aratta-ukraine.com/text_ua.php?division=80

Громадська ініціатива «Європа без бар'єрів»

<http://novisa.org.ua/>

Інформаційна кампанія «Сильніші разом!» (Stronger Together)

<http://www.strongertogether.org.ua/dorozhnya-karta-yevrointegratsijnyh-reform-2015-gromadskist-ta-eksperty-zaklykayut-deputativ-do-spivpratsi/>

Про переваги посиленої співпраці з Європейським Союзом.

Європейська Україна

<http://eukraina.com/load/eurointegration/4>

Євроінтеграція : Портал «Громадський простір»

http://www.prostir.ua/news_topics/evrointehratsiya/

Європейський вибір України

http://pidruchniki.com/1032061736532/politologiya/yevropeyskiy_vibir_ukrayini

Європейська та євроатлантична інтеграція / Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва

http://dif.org.ua/ua/topics/euro_integration/

Європейська правда: Міжнародна безпека та інтеграція України

<http://www.eurointegration.com.ua/>

Канал «Euronews»

<https://www.youtube.com/user/euronewsukr>

Українською мовою з онлайн-трансляціями та архівними матеріалами.

Медіапортал

<http://espresso.tv/tag/yevrointegraciya>

Офіс зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі «Сусіди поруч»

<https://ukraine-office.eu/>

Портал «Європейський вибір»

<http://eu4ukr.wix.com/europeanchoice>

Тема: Євроінтеграція: Портал новостей

http://lb.ua/tags/1120_evrointegratsiya.html

Увага! Інновація!

**Рекреаційна зона читання "Літературний дворик"
як засіб просування інформації про країни Європи**

Рекреаційна зона визначається як природно чи спеціально організована територія, що часто використовується мешканцями для проведення годин дозвілля (парки, сквери та ін.).

Проект «Літературний дворик» був реалізований в центральній районній бібліотеці ім. Ф.М.Достоевського центральної бібліотечної системи Солом'янського району м.Києва.

Літературний дворик призначений знайомити своїх відвідувачів з тією чи іншою країною, її родзинками, особливостями: наприклад, архітектурою, мистецтвом, літературою, тощо. Дворик періодично змінює свої географічні координати та переносить відвідувачів до інших країн. До речі, країну наступної подорожі користувачі можуть замовити бібліотекарям.

Першою в проекті була представлена Франція, найромантичніша країна Старого Світу. Затишний інтер'єр з фотографіями місцевостей Франції налаштовує на позитивний настрій. Виставка являє собою подорож за маршрутом.

Перша зупинка подорожі «Франція – це...» знайомить з країною - законодавицею моди в різних стилях і сферах життя; з винаходами, без яких людство просто не обійшлося б; з портретною галереєю Великих Французів, які збагатили людську цивілізацію.

Друга зупинка «Неповторна розкіш минулого» розповідає про старовинні замки, палаци та найвідоміших представників багатой історії Франції.

Третя зупинка подорожі «Мистецька скарбниця» присвячена різним жанрам французького мистецтва, без яких не можливо уявити мистецтво світу.

Остання зупинка «Літературна муза» найдовша. Вона презентує величезне надбання світової літератури. Адже Франція дала неперевершених поетів, письменників, драматургів. Вона надихала і була музою для літераторів інших країн, які хоча б один раз були тут.

Цікавим є мініатюрний мікс-вернісаж продуктів французьких винаходів і запроваджень, які увійшли в наше сучасне повсякденне життя.

Час від часу в літературному дворику можна було ознайомитися з літературними особливостями: Болгарії, Білорусі, Німеччини, Америки. І кожного разу інтер'єр перетворювався на куточок країни за допомогою прапорів, посуду, мап, картин, статуєток, винаходів тієї чи іншої країни, тощо.

Докладніше з проектом ви можете ознайомитися на блозі ЦРБ імені Ф.Достоевського ЦБС Солом'янського району м. Києва «ПРОчитання & бібліотеку» <http://library1-info.blogspot.com/> , вибравши мітку: «літературний дворик».

**Результати соціологічного дослідження
«Ставлення молоді до участі у волонтерській діяльності»**

Херсонська обласна бібліотека для юнацтва та юнацькі структурні підрозділи бібліотек Херсонської області з метою виявлення поінформованості молодих людей про волонтерський рух, з'ясування їхнього ставлення до волонтерства та вмотивованості участі у ньому долучилися до Всеукраїнського соціологічного дослідження «Ставлення молоді до участі у волонтерській діяльності», яке проводить ДЗ «Державна бібліотека України для юнацтва».

У Херсонській області у даному опитуванні взяли участь мешканці Білозерського, Великолепетиського, Великоолександрівського, Горностаївського, Іванівського, Каланчацького, Чаплинського, Цюрупинського районів та міста Херсона.

У ході опитування визначався рівень обізнаності та ставлення молодих людей до волонтерства, готовність до участі у волонтерських заходах, зібрані дані про волонтерські організації, популярні серед молоді.

Під час дослідження було опитано 726 респондентів віком від 10 до 35 років, більшість яких, а саме 64%, складають жінки. Більше половини опитаних навчається, а майже третина працює.

Цифрові результати

1. На Вашу думку, що таке волонтерство?		
Добровільна благодійна діяльність, спрямована на надання допомоги особам, що перебувають в складних життєвих ситуаціях та потребують сторонньої допомоги	586	80,7%
Підтримка, піклування, надання допомоги членам громади, прояв милосердя і добротності, гуманізм	85	11,7%
Допомога людям, ветеранам, військовим, бідним та постраждалим	49	6,7%
Самовіддача, робота за покликом серця	3	0,4%
Добровільне виконання громадської роботи	2	0,3%
Самореалізація	1	0,14%

2. Як Ви ставитеся до волонтерства?

позитивно	612	84,3%
нейтрально	62	8,5%
негативно	9	1,2%
неоднозначно	43	5,9%

3. Чи знайомі Ви з волонтерським рухом в Україні?

так, беру у ньому участь	286	39,4%
брав участь раніше	70	9,6%
так, чув про це	333	45,8%
ні, перший раз чую	37	5,0%

4. Як часто Ви берете/брали участь у волонтерських проектах, акціях?

декілька разів на тиждень	38	10,6%
декілька разів на місяць	85	23,8%
декілька разів на рік	130	36,5%
по-різному	103	28,9%

5. Що слугувало причиною здійснення Вами волонтерської допомоги?

бажання допомогти нужденним	263	36,2%
самовираження	82	11,2%
почуття соціальної значимості	131	18,0%

придбання корисних соціальних і практичних навичок	112	15,4%
організація дозвілля	36	4,9%
Ваш варіант		
потреба допомагати іншим	10	1,3%
любов до Батьківщини	10	1,3%
стимулюють почуття відповідальності	1	0,14%

6. Чи хотіли би Ви займатися волонтерською діяльністю?

	370	
так	221	59,7%
ні	38	10,2%
важко відповісти	111	30%

7. Чому Ви зараз не займаєтесь волонтерством?

немає часу	76	9,9%
хотілося б, але не знаю, як це здійснити/куди звертатися	95	13,0%
відсутність винагороди	21	2,9%
гадаю, волонтерів і без мене достатньо морально, психологічно не готовий до участі	23	3,1%
	76	10,5%

8. Якими видами волонтерської діяльності Ви займаєтесь/хотіли би займатися

соціальні проекти	223	30,7%
екологічні проекти	110	15,1%
реставраційні проекти	18	2,4%
фандрейзинг (залучення фінансових коштів, предметів першої необхідності для допомоги нужденним)	108	14,8%
спортивні проекти	47	6,4%
культурні проекти	170	23,4%

9. Чи потрібне, на Вашу думку, волонтерство в бібліотеках?

так	594	81,8%
ні	132	18,2%

10. Для чого потрібні волонтери в бібліотеках?

планування і реалізація бібліотечних заходів;	170	23,4%
участь в оформленні бібліотечних приміщень	48	6,6%
створення бібліотечних продуктів для юнацтва та молоді	86	11,8%
допомога у виконанні домашніх завдань, вивченні мови, засвоєнні комп'ютерної грамотності, Інтернет-технологій тощо	129	17,7%
участь у рекламній діяльності	77	10,6%
доставка книг	136	18,7%
інше		
проведення опитувань користувачів	1	0,13%
відновлення бібліотечного фонду	1	0,13%
асисенти програм літніх читань	1	0,13%

11. Чи часто Ви чуєте інформацію про волонтерські проекти та запрошення до участі у них?

так, досить часто	545	75,2%
рідко зустрічаю подібну інформацію	116	15,9%
не чув жодного разу	65	8,9%

12. Чи можете Ви вказати назви волонтерських організацій?

так	343	47,3%
ні	383	52,7%

Названі волонтерські організації

ХМГО «Центр соціального партнерства»
Херсонський благодійний фонд «Об'єднання»
Загін швидкого реагування «Влад» Червоного Хреста України
Фонд «Громадський простір»
Ресурсний центр для допомоги вимушеним переселенцям
ХМГО «Вільне місто»
«Милосердя, християнський центр»
Волонтерський батальйон «Херсонська чайка»
«Крим - SOS»
«Донбас - SOS»
«Армія – SOS»
Волонтерське об'єднання «Народний тил»
Фонд розвитку громади міста Херсон «Захист»
Армія Патріотів України
Громадська організація «Самооборона Майдану»
Координаційний центр міста Києва
Всеукраїнське об'єднання «Патріот»
Благодійний фонд допомоги армії «Повернись живим»
Фонд допомоги армії України «Крила Фенікса»
Всеукраїнський громадський центр «Волонтер»
Всеукраїнський благодійний фонд «Від серця до серця»
Волонтерська організація при Горностаївській бібліотеці для дітей «Прочитайки»
Волонтерська сотня

13. Вкажіть Ваш вік

10-14	103	14,3%
15-19	297	40,9%
20-24	196	26,9%
25-35	130	17,9%

14. Вкажіть Вашу стать

чоловік	260	35,8%
жінка	466	64,2%

15. Чим Ви займаєтесь?

навчаюсь	415	57,2%
працюю	213	29,4%
поєдную навчання з роботою	71	9,7%
тимчасово не працюю	27	3,7%

Аналіз

За результатами дослідження можна зробити висновок, що останні події в Україні дуже вплинули на громаду, на її свідомість, людяність, бажання допомагати та долучитися до долі інших людей та країни. 80% опитаних дали майже дослівне визначення поняття волонтерства - це добровільна благодійна діяльність, спрямована на надання допомоги особам, що перебувають в складних життєвих ситуаціях та потребують сторонньої допомоги.

Ставлення до волонтерства серед опитаних респондентів Херсонської області не є однозначним, хоча 84% і ставляться до нього позитивно, проте є і такі, які ставляться до цього навпаки. У

Великоолександрівському, Іванівському районах та місті Херсоні 100% респондентів позитивно ставляться до волонтерства.

Несподіванкою стало, що 5% респондентів жодного разу не чули про волонтерський рух в Україні. Майже 40% беруть участь у волонтерській діяльності, а 9% брали участь раніше. Ці показники свідчать про те, що волонтерський рух в Україні ще не став масовим, але вже дозволяє говорити про себе як про суспільне явище.

Четверте питання було для тих респондентів, які беруть або брали раніше участь у волонтерському русі в Україні, таких виявилось 356. Найбільша кількість з них (36,5%) беруть/брали участь у волонтерських акціях та проектах декілька разів на рік. Найбільш часто і регулярно займаються волонтерською діяльністю, а саме декілька разів на тиждень, 10% опитаних.

Бажання допомогти нужденним – це головна причина, яка слугувала мотивом здійснення волонтерської допомоги, адже саме її назвали 36% опитаних. Далі в порядку зменшення йдуть: почуття соціальної значимості, придбання корисних соціальних і практичних навичок, самовираження, організація дозвілля. Серед інших варіантів були названі: потреба допомагати іншим, любов до Батьківщини і те, що така допомога стимулює почуття відповідальності.

Наступне питання стосувалося тих респондентів, які лише чули про волонтерську діяльність або взагалі почули вперше. Таких виявилось 370. З них майже 60% хочуть займатися волонтерською діяльністю. 10% не хочуть, а 30% мають сумніви, тому не змогли відповісти. Маємо надію, що це опитування стане поштовхом до конкретних дій у тієї молоді, яка хоче приєднатися до волонтерського руху.

Причинами, через які респонденти наразі не займаються волонтерською діяльністю стало те, що більшість опитаних - 32% не знають, куди звернутися, по 26% не мають часу і морально чи психологічно не готові до цієї діяльності, до 8% опитаних вважають, що волонтерів і без них достатньо та не займаються через відсутність винагороди. Так, основною причиною є інформаційна ізоляваність та недостатня реклама волонтерських акцій та проектів.

Найбільш популярними видами волонтерської діяльності є соціальні (30%) та культурні проекти (23%). Іншими видами хоче займатися невелика кількість респондентів – екологічними – 15%, залученням коштів - 14%, спортивним напрямом – 6%, реставраційними – 2%.

80% опитаних впевнені, що волонтерство в бібліотеках потрібне. Воно вже існує. В багатьох бібліотеках волонтери допомагають у плануванні та реалізації бібліотечних заходів.

На думку респондентів, їх можна залучати і до інших напрямів бібліотечної діяльності: доставка книг (18%), допомога у виконанні домашніх завдань, вивченні мови, засвоєнні комп'ютерної грамотності, Інтернет-технологій тощо (17%), створення бібліотечних продуктів для юнацтва та молоді (11%), участь у рекламній діяльності (10%), участь у оформленні бібліотечних приміщень (6%). Серед інших варіантів були названі проведення опитувань користувачів, відновлення бібліотечного фонду, асистенти програм літніх читань.

75% опитаних досить часто чують інформацію про волонтерські проекти, тоді як майже 16% рідко зустрічають подібну інформацію, а 9% не чули жодного разу. Можливо такі інформаційні прогалини виникають через недостатню рекламну кампанію. Тому більшість опитаних не може вказати назви волонтерських організацій.

47% опитаних обізнані в назвах волонтерських організацій. Так, були названі волонтерські об'єднання, організації, фонди та центри, всеукраїнські, обласні та місцеві, які об'єднує бажання допомагати нужденним.

Отже, виходячи з результатів дослідження, можна зробити висновок, що волонтерський рух набуває актуальності. Сумні події в Україні останніх двох років, коли з'явилися тисячі постраждалих, вимушених переселенців, підштовхнули суспільство до конкретних дій, безкорисливої допомоги. Активізувала свою діяльність у волонтерських проектах і молодь.

Молодь Херсонської області у своїй більшості знайома з волонтерським рухом та готова до участі у волонтерських заходах.

Завдання бібліотек полягає в тому, щоб інформувати молодь про волонтерські акції та проекти, залучати їх до таких проектів, запрошувати до бібліотечного волонтерства.

*Козаченко О.О.,
провідний методист науково-методичного відділу
Херсонської обласної бібліотеки для юнацтва ім.Б.А.Лавренюва*

**Результати Всеукраїнського соціологічного анкетування
«Україна в Європейському Союзі: переваги та недоліки»**

З серпня по жовтень 2015 р. Державна та обласні бібліотеки України для юнацтва, молоді взяли участь у опитування «Україна в Європейському Союзі: переваги та недоліки».

До опитування долучились 12 регіонів України. За термін проведення їм вдалося опитати 3603 респондента серед яких 2235 жінок та 1368 чоловіків.

<i>Територіальна участь</i>		
Область	Кількість респондентів	Відсотки
Вінницька	482	14%
Волинська	140	4%
Житомирська	350	9%
Закарпатська	34	1%
Київська	100	3%
Кіровоградська	105	3%
Миколаївська	92	2%
Рівненська	300	8%
Сумська	422	12%
Тернопільська	833	23%
Херсонська	695	20%
Черкаська	50	1%
Всього	3603	100%

<i>Вік респондентів</i>		
Вікові групи	Кількість респондентів	Відсотки
14-17	1241	34%
18-21	1033	29%
22-24	718	20%
25+	611	17%
Всього	3603	100%

Запитання 1: На Вашу думку, Україна готова вступити до Євросоюзу?

Невелика частка опитаних, а саме 14%, вважають, що Україна готова на даний момент вступити до Європейського союзу. А ось значно більше (76%) вважають, що перед цим Україна має розібратись зі своїми проблемами. 4% не змогли дати відповіді на це запитання і 6% взагалі не відповіли. (див. табл. 1).

<i>Таблиця №1</i>		
Варіанти відповідей	Кількість відповідей	Відсотки
так	521	14%
ні, спочатку потрібно розібратись з проблемами в країні	2735	76%
важко відповісти	147	4%
не відповіли	200	6%
Всього	3603	100%

Запитання 2: Якби зараз пройшов референдум про вступ України до Євросоюзу, як би Ви проголосували?

41% респондентів обрали б варіант «за» вступ Україні до Європейського союзу. Хотілось би звернути увагу на те, що більшість з цих респондентів, приблизно 27%, вважають, що Україна не готова до

вступу. 17% голосували б проти вступу до Європейського союзу. 24% не брали б участі в голосуванні. 12% – не знають відповіді на дане запитання і 5% не відповіли взагалі. (див. табл. №2).

Варіанти відповідей	Кількість відповідей	Відсотки
за	1489	41%
проти	626	17%
не брав(ла) би участі у голосуванні	887	25%
важко відповісти	441	12%
не відповіли	160	5%
Всього	3603	100%

Запитання 3: Які саме проблеми потрібно вирішити перед вступом до Євросоюзу? Проблеми, на які вказали респонденти представленні в таблиці №3

1.	припинити війну на сході
2.	побороти корупцію
3.	політичні
4.	екологічні
5.	покращити соціальні стандарти
6.	підняти економіку країни
7.	змінити законодавство
8.	підняти рівень медицини
9.	подолати безробіття
10.	відбудувати країну
11.	повернути цілісність країни
12.	зміцнити кордони
13.	звільнивши всіх суддів і прокурорів, які працювали раніше
14.	реформувати судову систему

Запитання 4: На Вашу думку, Євросоюз повинен допомагати українцям вирішувати їх проблеми?

Велика частка респондентів (84%) вважають що Євросоюз має допомогти Україні у вирішенні її проблемам. 14% вважають, що українці мають вирішувати свої проблеми самостійно. 2% не відповіли на це запитання. (див. табл. №4).

Варіанти відповідей	Кількість відповідей	Відсотки
так	3026	84%
ні	504	14%
не відповіли	73	2%
Всього	3603	100%

Запитання 5: Чи відбудуться якісь зміни після того, як Україна вступить до Європейського Союзу?

Трохи менше половини опитаних гадає, що зміни обов'язково відбудуться, але через деякий час. Таку думку висловили 39% респондентів. Майже чверть, а саме 19%, вважає що зміни відчуються одразу. 5% не впевнені в тому, що зміни відбудуться взагалі. І лише 3% гадають, що нічого не зміниться точно. Також немала частка респондентів (18%) коливається з обранням відповіді. І аж 16% взагалі проігнорували це запитання. (див. табл. №5).

Варіанти відповідей	Кількість відповідей	Відсотки
так, неодмінно	684	19%
так, але не одразу	1407	39%
можливо, щось зміниться, але я	180	5%

не певен		
гадаю що нічого не зміниться	108	3%
важко відповісти	648	18%
не відповіли	576	16%
Всього	3603	100%

Запитання 6: Які переваги отримає Україна після вступу до Євросоюзу?

Переваги, які респонденти вказували найчастіше представленні в таблиці.

1.	безвізовий режим
2.	європейський рівень життя
3.	захист територіальної цілісності
4.	матеріальна забезпеченість
5.	соціальний захист населення
6.	розвиток малого та середнього бізнесу
7.	поява нових робочих місць
8.	покращення судової системи
9.	можливість молоді навчатись за кордоном

Також багато респондентів вказували, що нічого не зміниться, і що вони не знають, які саме зміни відбудуться. Таких респондентів 31% від усіх опитаних.

Запитання 7: Чи погіршиться щось в Україні після вступу до Євросоюзу?

Відповіді, які найчастіше вказувались, представленні в таблиці.

1.	все залежить від влади
2.	підвищення тарифів
3.	втрата кваліфікованих кадрів
4.	погіршаться відносини з Росією
5.	втрата ринку українським товаровиробником
6.	підвищення цін на продукти
7.	безробіття
8.	поступово зменшиться кількість державних підприємств, що приведе до спаду економіки
9.	з'явиться небезпека втягнення України в конфлікт між заходом і мусульманським світом
10.	нічого не погіршиться

І знову ж таки, більшість респондентів, а саме 67%, не змогли відповісти на дане запитання.

Запитання 8: Чи мали Ви досвід проживання/відпочинку у країнах, що входять до складу Євросоюзу?

18% респондентів проживали в європейських країнах. 28% – їздили на відпочинок. Майже половина опитаних не відвідували країни, які входять до Євросоюзу. 9% не дали відповіді на запитання (*див. табл. №8*).

Варіанти відповідей	Кількість відповідей	Відсотки
так, проживав	649	18%
так, відпочивав	989	28%
ні	1621	45%
не відповіли	344	9%
Всього	3603	100%

Висновок

Багато молодих людей, учасників даного опитування, готові проголосувати за вступ України до Європейського союзу. Хоча, як не дивно, більшість з них вважають, що Україна ще не готова піти на цей крок, так як у країні існує ряд важливих проблем, які потрібно вирішувати (табл. №3).

Також є цікавим той факт, що багато молоді не змогли вказати, які переваги отримають українці після вступу до Європейського союзу. Хоча деякі з них, все ж, дали чіткі відповіді на поставлене запитання (табл.6).

Так само, молодь має різні думки про негативні наслідки членства в Євросоюзі.

Загалом близько половини (46%) респондентів, проживали чи відвідували країни Євросоюзу, тому вони більш компетентні у відповідях. Інші ж (54%) мають лише певні уявлення про те, що відбувається у європейських країнах, керуючись своїми знаннями, отриманими з Інтернету, ЗМІ тощо. Можливо, саме тому більшість і не може з упевненістю відповісти, що їм очікувати.

Отже більшість з наших респондентів готові до об'єднання України та Євросоюзу, причому останній, на їхню думку, має допомогти вирішити гострі проблеми, які сьогодні відбуваються в країні.

Поради фахівцям бібліотек

- ✓ потрібно активно розповсюджувати об'єктивну інформацію про країни Євросоюзу;
- ✓ проводити заходи з даної теми;
- ✓ підвищувати фаховий рівень бібліотекарів;
- ✓ готувати методико-бібліографічні, інформаційні видання, дайджести, довідки та ін.

*Максим Красій,
соціолог Державної бібліотеки України для юнацтва*

Список використаних джерел:

1. А як там у Чехії? [Електронний ресурс] // Методична служба публічних бібліотек Києва. – Текст. та граф. дані. – Оpubлік. 04.06.2015. – Режим доступу: http://olga-methodlibkyiv.blogspot.com/2015/06/blog-post_64.html, вільний. – Назва з екрана.
2. Бібліотека року по-німецьки / В.Польова [Електронний ресурс] // Бібліотечний туризм: Пізнай Україну та її бібліотеки / Проект Молодіжної секції УБА. - Текст. та граф. дані. – Оpubлік. 16.12.2015. – Режим доступу: http://bibliotourism.blogspot.com/2015/12/blog-post_16.html, вільний. – Назва з екрана.
3. Вау, оце бібліотека! Віртуальна подорож до 4 яскравих бібліотек Європи / В.Польова [Електронний ресурс] // Бібліотечний туризм: Пізнай Україну та її бібліотеки / Проект Молодіжної секції УБА. - Текст. та граф. дані. – Оpubлік. 02.11.2015. – Режим доступу: <http://bibliotourism.blogspot.com/2015/11/4.html>, вільний. – Назва з екрана.
4. Внутренняя навигация в библиотеке [Электронный ресурс] // Библиотеки и молодежь: зарубежный опыт. – Текст. и граф. данные. – Оpubлік. 18.10.2016. – Режим доступа: <http://blog.rqub.ru/libex/?p=16541>, свободный. – Название с экрана.
5. Вудмаска, Т. Бібліотека – центр інформації з євроінтеграції // Бібліосвіт. – 2016. – №2. – С.30-36.
6. Гарячі литовські ... бібліотеки? / В.Польова [Електронний ресурс] // Бібліотечний туризм: Пізнай Україну та її бібліотеки / Проект Молодіжної секції УБА. - Текст. та граф. дані. – Оpubлік. 29.12.2015. – Режим доступу: http://bibliotourism.blogspot.com/2015/05/blog-post_29.html, вільний. – Назва з екрана.
7. Завітайте у Літературний дворик [Електронний ресурс] // Методична служба публічних бібліотек Києва. – Текст. та граф. дані. – Оpubлік. 06.07.2011. – Режим доступу: http://olga-methodlibkyiv.blogspot.com/2011/07/blog-post_06.html, вільний. – Назва з екрана.
8. Зеленіна, В. Бібліотеки Кіровоградщини розпочали роботу за проектом «Все про Європу...» // Бібліосвіт. – 2016. – №2. – С. 36-42.
9. Кирилюк, А. Усі ми – невід'ємна хвиля Європи // Бібліосвіт. – 2016. – №3. – С.58-64.
10. Литовські бібліотеки в об'єктиві українського бібліотекаря / Л.Лаптева [Електронний ресурс] // Бібліотечний туризм: Пізнай Україну та її бібліотеки / Проект Молодіжної секції УБА. - Текст. та граф. дані. – Оpubлік. 04.05.2016. – Режим доступу: <http://bibliotourism.blogspot.com/2016/05/blog-post.html>, вільний. – Назва з екрана.
11. Музыкальный сервис для подростков [Электронный ресурс] // Методобъединение / Виртуальное методическое объединение библиотек и организаций, работающих с молодежью. – Текст. и граф. данные. – Оpubлік. 27.09.2015. – Режим доступа: http://vmo.rqub.ru/foreign/news/thefnew.php?new_id=2780, свободный. – Название с экрана.
12. Нормативно-правові акти щодо європейської інтеграції [Електронний ресурс] // Державне агенство водних ресурсів України / Держводагенство офіційний сайт. - Текст. та граф. дані. – Режим доступу: <http://www.scwm.gov.ua/normativno-pravovi-akty-shchodo-yevropeyskoyi-integraciyi>, вільний. – Назва з екрана.
13. Прийма, К. Сучасна бібліотека: зламуємо стереотипи // Бібліосвіт. – 2016. – №3. – С.30-41.
14. Центри європейської інформації в бібліотеках: технологія створення та механізми популяризації інформації про ЄС та євроінтеграцію України: навчально-методичний посібник для бібліотекарів / Укр.бібл.асоц. – Електрон. вид. – Київ, 2016. – 78 с. - Режим доступу: http://lib.sowa.com.ua/Europe/Posibnyk_EU_Information_2016.pdf, вільний.

Зміст

Офіційно	
Офіційні документи щодо європейської інтеграції	3
Зарубіжний досвід	
Козаченко О.О. Нові концепції – нові бібліотеки: досвід європейських країн	4
Європейська хвиля в українських бібліотеках	
Козаченко О.О. Досвід бібліотек України щодо популяризації інформації про ЄС та євроінтеграцію	7
Корисні ресурси щодо євроінтеграції	
Список установ ЄС та їхні веб-адреси	9
Сайти органів державної влади, де можна шукати інформацію про ЄС та євроінтеграцію	10
Увага! Інновація!	
Рекреаційна зона читання "Літературний дворик" як засіб просування інформації про країни Європи	12
Вивчаємо читача	
Результати Всеукраїнського соціологічного дослідження «Ставлення молоді до волонтерської діяльності» в Херсонській області	13
Результати Всеукраїнського анкетування «Україна в ЄС: переваги та недоліки»	17
Список використаних джерел	21

Інформаційне видання

На замітку методисту

Інформдайджест

Заснований у 2006 році

Укладачі	Тарадименко І.І. Козаченко О.О.
Редактор	С.Д.Коваль
Відповідальний за випуск	Т.Ф.Ігнатова

Засновник – Херсонська обласна бібліотека для юнацтва ім.Б.А.Лавреньова

Виходить один раз на рік

Вул. Димитрова, 14-а, м.Херсон, 73020

<http://unalib.ks.ua/>

E-mail: metod-obu@ukr.net